

*Бардакова О. О.,**старший викладач кафедри романо-германської філології
Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка*

РОЛЬ ДІЄСЛІВНИХ ОДИНИЦЬ У СТРУКТУРІ МЕДИЧНИХ ТЕКСТІВ

Анотація. У статті окреслено багатоаспектність визначень і напрямів вивчення тексту; досліджено особливості структурно-семантичної побудови дієслівних одиниць; розглянуто, яку роль відіграють дієслівні одиниці та їх похідні основи іменників у структурі медичного тексту (на матеріалі німецької мови), яка функція ними здійснюється.

Ключові слова: текст, дієслівна одиниця, когезія.

Постановка проблеми. Сьогодні визначними для всіх сфер життя є дослідження про мову, оскільки, навіть якщо брати до уваги здійснення лише комунікативної функції мови, можна дійти висновку, що внаслідок її реалізації відбувається формування концептуальної картини світу людини. Тому роль оптимізації комунікативних процесів має велике значення. Здійснення комунікації можливе не тільки у виявленні безпосереднього спілкування, натомість реалізується й через текст, виникає за наявності ідеї, яка поступово розгортається. Текст відтворює певний комунікативний задум автора, відображає концептуально один із фрагментів авторської мовної картини світу; відповідно, для читача текст є об'єктом пізнавальної діяльності, що має комунікативно та концептуально важливу інформацію [1]. Тому вивчення особливостей тексту, його створення, функціонування є актуальними питаннями сучасної науки. Актуальність статті зумовлюється також здійсненням дослідження на матеріалі наукового тексту медичної сфери в німецькій мові. Про тексти, написані іноземною мовою, окрім твердження про те, що текст є засобом спілкування, можна додати характеристику «Текст – засіб міжкультурного спілкування» [2, с. 93], що підкреслює й інтерпретує відповідне функціонування тексту як чинника діалогу культур.

Вивчення тексту саме в галузі медицини пов'язане з актуальністю й важливістю досліджень наукової мови, термінологіки. Стосовно вибору медичної сфери потрібно зауважити, що однією з умов функціонування тексту є соціум, який впливає на текст через форми соціальної діяльності, що пов'язані з комунікативною [3]. Мовлення без існування в соціумі втрачає зміст. «Мовлення є не метою, а засобом... Мовлення не заповнює всього діяльнісного акту» [4, с. 27]. У свою чергу, медицина – одна з важливих, значущих, суттєвих галузей науки й водночас система в суспільстві, що є частиною соціальної сфери.

Під час дослідження тексту привертає увагу і вражає різноманіття визначень тексту, яке спричинене багатоаспектністю поняття й великою варіативністю напрямів дослідження (до того ж у різних галузях наук, наприклад, філології, психолінгвістики, культурології тощо). Доцільним видається класифікувати визначення відповідно до напрямів, за якими здійснюється вивчення тексту. Наприклад, у напрямі текстотворення визначення тексту «як текстового фрагменту та цілого мовленнєвого твору» базуються на відносній та абсолютній цілісності й зв'язності тексту, але в тому самому визначенні в межах використання комунікативного підходу мова йде про локальну та глобальну інтерпрета-

цію тексту [1, с. 101–102]. У межах лінгвоцентричного підходу предметом аналізу є рівні й одиниці тексту (фонема, морфема, лексема та синтаксема або висловлення), а в руслі антропоцентричного підходу текст можна визначити з позицій комунікативного аспекту: «Текст – когерентна послідовність речень із вираженою комунікативною функцією, що корелює головній темі» [5]. Текст уважають «самостійним словесним твором», «комунікативною подією» для дослідження якої визначають текстувальність – сукупність особливостей тексту (за теорією текстувальності, до сукупності ознак певного тексту входять когезія, когерентність, інформативність тощо) [6]. А у сфері когнітивістики досліджується використання, наприклад, методів метафоричного аналізу [7]. Отже, різні підходи можуть окреслювати різні важливі риси тексту, відповідно до його багатогранності й варіативності сфер функціонування.

Поява різних підходів з метою дослідження різних ознак тексту пояснюється тим, що поступово, з накопиченням та обробкою, класифікацією наявної інформації, розширювався кругозір уявлень про текст, що теж призводило до появи нових ідей і з'ясування можливостей подальших розвідок. Отже, не вичерпувалась, а лише поширювалась і поглиблювалась цікавість до досліджень різних аспектів тексту.

Імовірно, збільшення уявлень і рівня зацікавленості щодо тексту можна порівняти з уявленнями та появою сумнівів (питань), які виникають унаслідок зростання кількості інформації. Із розповіді часів Давньої Греції відомий спосіб зображення наявних знань, які умовно містяться в окресленому колі, та залишку невідомого, непізнаного, що лежить поза межами: якщо розмір кола, що «містить» знання, стає більшим, водночас зростає й кількість невідомого, що існує поза межами знання і стикається з уже відомим, тому виникають нові питання.

Підходи до дослідження тексту, що існують сьогодні, окреслюють як тексто-, лінгво-, антропоцентричний і когнітивний. Лінгвоцентричний, традиційний підхід (Г.Я. Солганік, М.М. Кожина) вивчає функціонування мовних одиниць і їх категорій у тексті, передусім художньому. Напрямами є такі:

- лінгвістика тексту (текст як структура, дослідження – від цілого до частини);
- граматики тексту (текст як семантично пов'язана послідовність речень; вивчення – від частини до цілого);
- стилістика тексту (вивчення композиційно- й функціонально-смыслових типів мовлення).

У текстоцентричному підході (І.Р. Гальперін, С.Г. Ільєнко) текст уважається самостійним, самодостатнім явищем, наслідком текстової діяльності; важливим поняттям є універсальні категорії тексту; до напрямів належать семантика, граматики або синтаксис тексту.

Антропоцентричний підхід – увага спрямована на інтерпретацію тексту «учасниками комунікації», тобто автором і читачем. Серед напрямів виокремлюють такі:

– психолінгвістичний (О.Р. Лурія, Ч. Озгуд, О.О. Леонтьєв, М.І. Жинкін, Ю.О. Сорокін, Н. Хомський) – дослідження явищ (моделей) утворення і сприйняття тексту, мова вважається особливим видом психологічної реальності;

– прагматичний (Ю.М. Лотман, Т. ван Дейк) – текст вважається засобом для здійснення комунікативної мети;

– дериваційний (О.С. Кубрякова) – увага спрямована на те, що в основі текстотворення полягають загальні процеси мислення, тобто утворення тексту є утворенням думки, закон побудови тексту полягає в інкорпоруванні, важливими засобами є контамінація та компресія;

– комунікативний (Г.О. Золотова, Н.С. Болотнова, Г.В. Колшанський) – дослідження особливостей тексту як засобу вербальної комунікації;

– жанрово-стильовий або мовленнєвознавчий (М.М. Бахтін, М.М. Кожина, Т.В. Шмельова, М.Р. Львов) – увага звертається на те, що текст належить певному жанру чи стилю.

Когнітивний підхід (Т. ван Дейк, О.С. Кубрякова) – текст утілює розуміння автором картини світу, виражене за допомогою концептів [8].

Розвиток уявлень про текст відбувався не лінійно, в одному напрямі, а багатовекторно, навіть різновимірно, і це також спричинило появу нових аспектів, підходів, способів вивчення та відображало еволюцію сприйняття людиною світу й себе в ньому. «Багатовимірність – це властивість простору, часу, людини мати грані, якості, які поки що невідомі. Для сприйняття багатомірних структур у людині повинні виявитися глибші й тонші аспекти свідомості та відчуттів, тобто людина має змінюватися» [9].

Саме тому, що аналізоване поняття тексту розглядається, як правило, не у площині, а «багатовимірно», водночас багатоаспектно, мета статті – дослідження в напрямі з'ясування питань, пов'язаних із будовою тексту (а саме дослідження ролі дієслівних одиниць (далі – ДО) та їх похідних основ (далі – ПО) у структурі тексту медичного напрямку), – не є відокремлено спрямованою лише на отримання інформації та її подальшу класифікацію (що, втім, теж є необхідним у процесі здійснення спроб загальної систематизації мовної системи), а й включає функціональний аспект. Вивчення структури допомагає виявити риси, що можуть сприяти покращенню сприймання тексту реципієнтом у процесі комунікації.

Оскільки для дослідження обрано текст наукового характеру в галузі медицини (на матеріалі німецької мови), то потрібно зазначити основні риси саме такого виду текстів: уживання медичної термінології; специфічна побудова: структурованість за принципом «тези – аргументи – висновки»; тема «спілкування» між автором і читачем належить медичній сфері; відповідно, комунікація в межах тексту відбувається з метою надати чи отримати інформацію стосовно медичної тематики.

Останнім часом тексти медичної сфери стали об'єктом зростання зацікавленості не тільки фахівців, а й широких кіл населення, що пов'язано в глобальному сенсі з важливістю здоров'я. Сьогодні, з одного боку, науковий прогрес пропонує небачені, казкові технології для покращення стану здоров'я, продовження життя (особливо вражають здобутки у сфері нанотехнологій), з іншого боку, люди розуміють важливість свого власного піклування про стан здоров'я, модним та актуальним у багатьох країнах стало дотримання «здорового способу життя». Часто необхідною умовою, одним із початкових кроків для виконання дій, що сприяють зміцненню здоров'я, є отримання

інформації щодо конкретного питання консультативного фахового характеру.

В умовах реформ у системі медицини нашої країни часто людина звертається для пошуку інформації до літературних, електронних джерел, що сприяє зростанню зацікавлення та популяризації медичного блогу як сучасного жанру. Блог є актуальною формою отримання інформації медичної сфери, враховуючи широке користування мережею інтернет, доступність інформації для нефахівця (адаптованість і менший обсяг порівняно, наприклад, із монографією), привабливість для читача через відкритість автора (його конкретні поради, не суто офіційний стиль, звертання до читача з пропозицією відвідати блог знову), можливість подальшого конкретного діалогу за допомогою інтернету.

Для фахівця – медичного працівника – опрацювання медичних текстів є передбачуваним, оскільки в сучасних умовах важливо бути конкурентоспроможним, а тому необхідно постійно намагатися підвищувати кваліфікацію, займатися освітою й самоосвітою, щоб бути як мінімум у курсі останніх нововведень, зважаючи на стрімкий розвиток науки («Потрібно бігти, щоб хоча б залишитися на місці, а якщо хочеш рухатися, то бігти треба ще швидше» («Аліса в Задзеркаллі» Л. Керрола)).

Окрім пошуків інформації рідною мовою, ті, хто володіє іноземною, користуються й нею, оскільки усвідомлюють, що потрібно бути в курсі досягнень світової науки, а інформацію краще сприймати в початковому варіанті, в тексті оригіналу. Хоча, як було зазначено, опрацювання тексту блогу є доступнішим для читача порівняно з монографією, все ж таки можливими є труднощі у сприйманні тексту, особливо враховуючи те, що текст написаний іноземною мовою. Для повноти однозначного усвідомлення тексту необхідне володіння термінологічним апаратом, розуміння термінів ключових слів тексту.

Виклад основного матеріалу дослідження. Серед німецької лексики мови медицини привертає увагу група ДО з першими відокремлюваними словотворчими компонентами (далі – СК) та співвідносними з ними ПО, що є поширеними, часто вживаними одиницями в німецькій мові, з особливою структурно-семантичною будовою. ДО – це складні утворення, які називають також «напівпрефіксальні дієслова», «складні дієслова», але все-таки назва «ДО з першими відокремлюваними компонентами» (використана вслід за В.К. Зерновою, А.В. Сімековою, О.І. Смирницьким, М.В. Раєвським, В. Фляйшером) відображає характерні риси поняття, яке називає.

Першими СК в складі ДО можуть бути прийменники *ab, an, auf, aus, mit* ... тощо; наголошувані, відокремлювані прийменники/прислівники *durch, über, um* ... тощо; прислівники *danieder, dar, einher*... тощо; прикметники *fest, frei, hoch*... тощо. Як другі СК ДО функціонують дієслова в інфінітивній формі. ДО є складними одиницями, утвореними з двох СК (що залежно від складників мають поділ за структурними типами та відповідні граматичні властивості), можуть мати контактні й дистантні форми функціонування. Семантика ДО залежить від значення першого СК (співвідносного зі значенням відповідного прийменника/прислівника/прикметника) та від семантики другого СК – дієслова. Хоча значення ДО утворюється з двох СК, перші СК часто впливають на значення ТО дієслова, додаючи своє значення під час утворення ДО.

Спробуємо проаналізувати роль ДО та співвідносних із ними ПО іменників у тексті медичного блогу (психологічна тематика) [10].

ДО *zu/hören* – слухати (уважно, емпативно), вслуховуватися, дослуховуватися (емоційно); прислуховуватися (фізично) і *durch/dringen* – проникати (у свідомість – про ідею, інформацію); доходити, доноситися “*Wie Sie besser zuhören lernen. Und bei anderen besser durchdringen*” уживаються в межах одного речення, контактено, в контексті є словами однієї тематичної групи, демонструють причинно-наслідковий зв’язок.

У реченні “*Sie müssen aufhören zu reden und anfangen, zuzuhören*” ДО *auf/hören* – припиняти, переставати та *an/fangen* – починати, виконувати – вживаються контактено, в межах одного речення, антонімічно. Антонімічність підкреслюється парою *reden* – *говорити* та *zu/hören* – *слухати, вслухатися (уважно, емпативно)*, що вживаються безпосередньо з *auf/hören* та *an/fangen*, у контексті означають протилежні поняття. ДО *zu/hören* – *слухати, вслухатися (уважно, емпативно)*, має однаковий корінь із *auf/hören*, але не є ні синонімом, ні антонімом до *auf/hören*. (Для порівняння, кореневі дієслова *hören* і *fangen* мають значення, відповідно, *чути* й *ловити*, що не є антонімами, але, як зазначено, антонімічні зв’язки спостерігаються у відповідних ДО з першими СК). Цим підкреслюється важливість значення першого СК.

“*Durch Reden gute Argumente aufzuzählen. Mit dem Aufzählen von Argumenten erzeugen Sie fast immer einen gewissen Druck, um andere zu beeinflussen oder zu überzeugen*”: ДО *auf/zählen* – *перерахувати, назвати (в цьому випадку аргументи для емоційного впливу)* та ПО *Aufzählen* – *перераховування, перелік (у цьому випадку аргументів)* – функціонують у межах сусідніх абзаців, щоб уникнути повторення, вживається іменник, що є ПО від ДО. Зв’язок похідності можна зобразити так: *auf/zählen* → *Aufzählen*. Уживання ПО від ДО допомагає уникнути довшої граматичної конструкції і сприяє тим самим компресії змісту.

ДО *auf/zählen* – *перерахувати, назвати (в цьому випадку аргументи для емоційного впливу)* – є в контексті синонімом до *mit/teilen* – *повідомити, сповістити* – “*Menschen in einer solchen Situation wollen höchstens eins: sie wollen nur mitteilen, was sie gerade machen*”. ДО *mit/teilen* демонструє контактено, в межах одного речення тематичний причинно-наслідковий зв’язок із ПО *Zuhören* «*Nur Zuhören gibt anderen Menschen die Chance, ihre Gefühle und Sorgen mitzuteilen*». Окрім ДО *zu/hören* у тексті функціонує і ПО *Zuhören* – *слухання (уважно, емпативно)* (зв’язок похідності може бути зображений *zu/hören* → *Zuhören*), уживання ПО потрібне для побудови іншого типу речення і сприяє компресії змісту.

У реченні “*Indem er zuhört, ist Brown in der Lage, Steve zu zeigen, dass er sich in seine Situation hineinversetzt*” ДО *zu/hören* та *hinein/versetzen* – *співчувати, емпатувати* – є тематично спорідненими.

ДО *zu/hören* демонструє тематичний, причинно-наслідковий зв’язок із ПО *Ansicht* – *точка зору*, що є ПО від ДО *an/sehen* – *дивитися*: “*Wenn Sie wollen, dass andere Menschen gegenüber Ihren Ansichten und Argumenten offener werden, müssen Sie zuerst ihnen zuhören*”.

Абзац закінчується реченнями: “*Wir sind rein biologisch dafür programmiert, genau das zu tun. Und zwar wegen der Spiegelneuronen. Damit können wir empfinden und nachfühlen, was andere erleben*”. ДО *zu/hören* у реченні не звучить, але до неї додається тематично близька ДО *nach/fühlen* – *співчувати, співпереживати* (що є синонімом до *hinein/versetzen*), а через речення – тематично близька ДО *wahr/nehmen* – *сприймати (органами почуттів), відчувати, почувати, помічати*, що

є водночас синонімом до *nach/fühlen* “*Weil wir dann erleben, dass der Andere uns wahrnimmt, versteht – und für diesen Moment emotional mit uns verbunden ist*”.

У реченні цього самого абзацу “*Denn sie (Empathie-Neuronen) bringen Menschen einander näher*” функціонує ДО *näher/bringen* – *наближати, пояснювати, сприяти розумінню*, що подовжує тематичний ряд ДО *zu/hören, wahr/nehmen, hinein/versetzen, nach/fühlen*.

У наступному реченні “*Spiegelneuronen sorgen auch dafür, dass wir dauernd versuchen, die Menschen um uns herum zu beruhigen, Wünsche und Erwartungen anderer zu erfüllen und deren Anerkennungen zu erbitten*” до тематичного ряду додається ПО *Anerkennung* – *визнання, схвалення*, що походить від ДО *an/erkennen (an/erkennen → Anerkenn/ung)*. Причому під час порівняння ДО й ПО, що утворюють тематичний ряд, із відповідними дієсловами та, наприклад, іменником *Erkennung*, виявляється, що відтінки значень, які об’єднують названі ДО й ПО в один ряд, привносять перші СК.

Далі після речення “*Mit Argumenten schaffen Sie keine Empathie. Denn Argumente sprechen nur den Verstand an*” ДО *an/sprechen* зі значенням *звертатися* долучається до вже вживаних у тексті ДО *mit/teilen, auf/zählen, an/bieten* із близьким значенням.

ДО *wider/spiegeln* – *відображати, відобразити, відбутися (про почуття)* – “*In Studien konnte man zeigen, was passiert, wenn wir andere “spiegeln” aber im Gegenzug nicht widergespiegelt werden*” – долучається до тематичного ряду ДО *zu/hören, wahr/nehmen, hinein/versetzen, nach/fühlen*, але з антонімічним значенням до *wahr/nehmen*, а також до *durch/dringen*.

ДО *auf/treten* – *ступати, наступати, з’являтися* – “*Es gibt ein deutliches Defizit in unseren Spiegelneuron-Rezeptoren. Wenn diese Defizite auftreten, fühlen wir uns allein gelassen und nicht verbunden*” – є синонімом до ДО *auf/tauchen*, що вже з’являлась раніше, і синонімічне значення простежується завдяки значенню I СК.

ДО *aufeinander/treffen* – *зустрічатися (в контексті – про розум і почуття)* – “*Alle Informationen, die im Langzeitgedächtnis gespeichert werden sollen, passieren zuerst einmal diesen Teil des Gehirns. Verstand und Gefühl treffen hier aufeinander*” є тематично близькою до *näher/bringen*, приєднується до тематичного ряду.

Контактено в межах речення “*Wenn Sie also wollen, dass andere Ihnen zuhören, müssen Sie sie auf der richtigen Gehirnebene ansprechen*” ужито ДО *zu/hören* та *an/sprechen*, які репрезентують причинно-наслідковий зв’язок.

У реченні “*Denn wenn Ihnen in einer Gesprächssituation eigene Gefühle wie Angst, Ärger oder Trauer dazwischen kommen, werden Sie weniger gut zuhören können oder angemessen auf den Anderen eingehen*” з’являється ДО *ein/gehen* – *братися до уваги, сприймати*, що є синонімом до *hinein/versetzen, wahr/nehmen* і долучається до тематичного ряду.

ДО *aus/sprechen* – *вимовляти, висловлювати (думку)* – “*Wenn Sie auch anderen den Raum geben, um ihre Ängste auszusprechen, helfen Sie ihnen, Ihren Argumenten wieder mit besser zuzuhören*” функціонує із синонімічним значенням до дистантно, тобто раніше вживаних у тексті, ДО *mit/teilen, an/sprechen, auf/zählen, an/bieten*. Водночас якщо зіставити *aus/sprechen* із ДО *zu/hören*, що вжиті контактено, в межах одного речення, то *aus/sprechen* і *zu/hören* демонструють радше протилежні значення.

Речення “*Empathie zu zeigen ist der beste Weg, damit andere sich verstanden und wertgeschätzt fühlen*” містить ДО *wert/schätzen* – цінувати (про почуття, емоції), що має смисловий зв’язок із ДО *zu/hören, wahr/nehmen, hinein/versetzen, nach/fühlen*.

У межах одного абзацу можна спостерігати функціонування ДО *wahr/nehmen* і ПО *Wahrnehmung (wahr/nehmen → Wahrnehm/ung)*, що сприяє униканню тавтології та компресії змісту.

Крім того, у тексті наявні спільнокореневі з ДО *zu/hören: an/hören, sich* – бути на слуху, звучати й *hin/hören* – слухати. Потрібно зауважити, що *zu/hören* і *hin/hören* є синонімами, але цьому сприяють не тільки другі, а й перші СК, оскільки вони теж є синонімічними, вказують на напрям. У реченні “*Man muss schon sehr genau hinschauen und hinzuhören, um zu erfassen, was in dem Anderen vorgeht*” завдяки першим СК спільність у значенні спостерігається щодо *hin/schauen* – дивитись (у певному напрямку) – та *hin/hören*. ДО *an/hören, sich* і *zu/hören* “*Zuhören hört sich leichter an als es ist*” є різними за значенням; ближчими до *zu/hören*, окрім *hin/hören*, є *wahr/nehmen, hinein/versetzen, nach/fühlen*, які разом із ПО *Zuhören* можна вважати ключовими словами тексту.

Ключові слова, а також синонімічно-антонімічні зв’язки між словами в тексті є ознакою когезії (зв’язності), що, у свою чергу, належить до найважливіших особливостей структури тексту. Тобто можна дійти висновку, що ДО та їх ПО завдяки своїй структурно-семантичній будові здійснюють текстотвірну функцію в цьому тексті.

Можна зробити висновок про особливості структурно-семантичної будови ДО: наявний вплив значень відповідних прийменників, прислівників, прикметників на значення 1 СК ДО, розповсюджується так на всю ДО, цим самим і на ПО. Для читачів німецьких медичних текстів може бути корисним свідомо звертати увагу на особливості будови ДО, безпосередньо на 1 СК у процесі перекладу ДО, що може полегшити сприйняття тексту.

Висновки. Дослідження структури тексту з урахуванням ролі ДО та їх ПО на матеріалі німецьких медичних текстів сприяє здійсненню комунікативної мети, оскільки якщо ДО та їх ПО тематично належать до ключових слів тексту, то врахування складної структурно-семантичної побудови ДО, впливу значення першого СК на значення всієї одиниці, зв’язків похідності між ДО та їх ПО, наявності здебільшого синонімічно-антонімічних відносин між ними може прискорити розуміння тексту для читача (під час детального або селективного, оглядового, «швидкого» типу читання).

Щодо позиції автора, то під час конструювання тексту корисним може бути врахування структурно-семантичних особливостей ДО та їх ПО, їх зв’язків похідності й, відповідно, спрямування на вживання в тексті ПО-іменників від співвідно-

сних із ними ДО, що може сприяти компресії змісту, так полегшити процес передачі інформації, здійснити авторський намір. Щодо перспектив подальших пошуків, то їх можна вбачати в дослідженні ролі ДО та їх ПО стосовно інших текстових критеріїв і на матеріалі текстів інших типів.

Література:

1. Болотнова Н.С. Филологический анализ текста : [учебное пособие] / Н.С. Болотнова. – М. : Флинта ; Наука, 2009. – 520 с.
2. Маслова Т.Б. Міжкультурне спілкування в межах тексту / Т.Б. Маслова / Формування іншомовної соціокультурної компетенції у студентів ВНЗ : матеріали І Міжнародної наукової конференції (22 листопада 2011 р.). – К. : НТУУ «КПІ», 2011. – С. 92–95.
3. Учебное пособие / [Ю.Н. Земская, Н.В. Панченко, И.Ю. Качесова, Л.М. Комиссарова, А.А. Чувакин]. – М. : Флинта ; Наука, 2010. – 132 с.
4. Леонтьев А.А. Язык, речь, речевая деятельность / А.А. Леонтьев. – М. : Просвещение, 1969. – 214 с.
5. Brinker K. Linguistische Textanalyse / K. Brinker. – Berlin : Erich Schmidt Verlag, 1992. – 163 S.
6. Dressler W.U. & R. de Beaugrande. Introduction to Text Linguistics / W.U. Dressler & R. de Beaugrande. – London : Longman, 1981. – 160 p.
7. Lakoff G. Metaphors we live by / G. Lakoff, M. Johnson. – University of Chicago Press, 2003. – 191 p.
8. Бабенко Л.Г. Филологический анализ текста. Основы теории, принципы и аспекты анализа / Л.Г. Бабенко. – М. : Академический проект ; Екатеринбург : Деловая книга, 2004. – 464 с.
9. Живое знание. Многомерность [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://naturalworld.ru/key_mnogomernost.htm.
10. Roland Kopp-Wichmann. Wie Sie besser zuhören lernen. Und bei anderen besser durchdringen [Electronic resource]. – Access regime : <http://www.persoennlichkeits-blog.de/article/43166/besser-zuhoeren>.

Бардакова Е. А. Роль глагольных единиц в структуре медицинского текста

Аннотация. В статье изображена многоаспектность определений и направлений исследования текста; изучены особенности структурно-семантического строения глагольных единиц; рассмотрено, какую роль играют глагольные единицы и их производные основы существительных в структуре медицинского текста (на материале немецкого языка), какую функцию выполняют.

Ключевые слова: текст, глагольная единица, когезия.

Bardakova O. Verbal units in the structure of medical text

Summary. In the article is described variety of definitions and research directions of the text concept, structural and semantic peculiarities of verbal units and their derivatives that are represented as nouns are investigated in the structure of medical text (on material of the German language), and functional specific features of verbal units are considered as well.

Key words: text, verbal unit, cohesion.